

Humanistiliiton hallituksen jäsenen, VTT Mojibur Doftorin kirjoitus:

Humanismi ja rauhan työ Etelä-Aasiassa koronaepidemian aikana

Olin julkisella luentokierroksella Bangladeshissa tammi–maaliskuussa 2020. Pysyin siellä vielä kolme kuukautta. Koronahuipun aikana huomasin sosiaalisessa mediassa uskonnollisten fundamentalistien ryhmien ilkeää propagandakampanjaa, joka heikensikin hallituksen strategioita torjua koronavirusta. Tänä aikana osa papistoa piti saarnaa videoista, että koronavirus oli juutalaisten, kristittyjen ja ateistien kiinalaisten salaliitto; se on rangaistus, joka on tarkoitettu vain muille kuin muslimille; miljoonat ei-muslimit ovat siirtymässä islamiin paetakseen koronaa; korona ei vaikuta muslimien harjoitteluun; muslimien pitäisi mennä moskeijaan riippumatta siitä, mihin jne. Lisäksi radikaalien islamistien pappiloiden vihollisuus on käynnissä uskonnollisia vähemmistöjä, maallisia muslimeja, naisia ja muslimien vähemmistöryhmiä vastaan. Tämä kampanja on suunnattu kansallisvaltiolle, oikeusvaltiolle, tasa-arvoiselle kansalaisuudelle ja edustavan demokratian instituutioille.

Annan tehdä yhden asian selväksi. Bangladesh on moderni kansallisvaltio Etelä-Aasiassa. Se oli saanut itsenäisyytensä feodaalisesta ja teokraattisesta Pakistanista idealla osallistavasta maallisesta identiteetistä, joka kattaa kaikki uskonnolliset vakuutukset.

Noin 3 miljoonaa Bengalia kuoli ja tuhannet naiset raiskattiin Pakistanin kanssa vuonna 1971 käydyn vapautussodan aikana. Paikalliset islamistiryhmät tekivät yhteistyötä Pakistanin armeijan kanssa ja autoivat suorittamaan kansanmurhaa ihmisiä, muita muslimeja vastaan. Vuonna 1975 Bangladeshin perustajaisä, maallinen-demokraattinen ikoni Sheikh Mujibur Rahman murhattiin useimpien hänen perheenjäsentensä kanssa. Vuoden 1975 jälkeisen ajan sotilas- ja puoliarmeijan hallitukset antoivat uskonnollisille poliittisille puolueille mahdollisuuden toimia ja hallitsemattomien uskontokuntien toiminnan. Nyt ne kantavat myrkyllisiä hedelmiä.

Forum for Secular Bangladesh (FSB) perustettiin vuonna 1992 rankaisemattomuuden kulttuurin lopettamiseksi ja moniarvoisuuden ja rauhan kulttuurin varmistamiseksi Bangladeshissa. Se on puolustanut voimakkaasti vuoden 1971 sotarikollisten ja vuoden 1975 tekijöiden tuomitsemista oikeuden eteen. Humanistisena organisaationa se on edistänyt Bangladeshin tietoisuutta uskonnollisen radikalismien vaaroista. Koronan puhkeamisen jälkeen se on pyrkinyt lempeästi torjumaan pandemiaa hyödyntäen parhaita käytäntöjä ympäri maailmaa. Toukokuusta 2020 lähtien se on julkaissut kuukausittaisen uutiskirjeen ”Herääminen” kahdeksalla kielellä, mukaan lukien bengali, englanti, hindi, suomi, ranska, norja, ruotsi, turkki ja arabi. Kriisin aikana ja sen jälkeen maailman humanististen organisaatioiden on työskenneltävä yhdessä demokraattisten arvojen ja instituutioiden suojelemiseksi digitaalisen vihan leviämisen aikana. Suomen humanistiliitto, Vapaa-ajattelijat, Humanists International ja muut humanistiset järjestöt ovat samassa veneessä tässä asiassa. Se on paras tapa rakentaa tehokasta itä–länsi-yhteistyötä.

*VTT Mojibur Doftori on kirjailija ja Suomen Humanistiliiton hallituksen jäsen